

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թուրքիա՝ տարեկան 250, վեցամսեայ 125 զր:
Եւրոպա՝ — 60 ֆրանք.
Ամերիկա՝ — 3 Ժոլար.

مَكْفُوف

صاحب و مدير مسئولی هوونان پالاکاشیان

استانبول بك اوغلی قبرستان سوقق تومرو ۱۸۱

Արսուստր, Խմբագիր Է. Պասալի. ՏԵՐԵՆ՝

Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԻԱՆ

Կ.ՊՈԼԻՍ, Բեռն, Գաղափարական փողոց, թիւ 171

Ա. ՏԱՐԻ

Թիւ 7

1927

ՅՈՒԼԻՍ 14

Հասը 5 դրուե.

ԾԱՆՈԹՅՈՒՄ.

Տար 10 դրուե.

Չսպառած գումարները վերադարձվում են.

Հասը 5 դրուե.

Կը հրատարակուի ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ օրերը

ԱՅՍ ՈՐՔԱՆ ԶԵՂԾՈՒՄ

Տեղապահին յոռի պատճառաբանութեանը դէմ, Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ մասնուցում եւ 24 յօդուածներէ բաղկացած անբասանագրին մէջ, կէս մը կար, որուն չէ անդրադարձած Քննիչ Յանձնաժողովն, կամ քերես՝ անյի խոշոր զեղծումներու փոխ՝ այդ մէկն անհետան բուն մը համարում է եւ՝ իր քննութեան համար իրեն տրուած կարն պայմանաւորման մէջ այդ մէկով ալ չէ ուզած զբաղիլ, մտածելով որ արդէն իսկ հեղուած եւ ապացուցուած զեղծումներն ալ կը բաւեն պատասխանատուութեան ներքին առնելու եւ դատաւարտելու նորին Տեղապահութիւնը եւ Մասիչեան վարչութիւնը:

Բայց մենք այդպէս չենք մտածեր, մեծ ու պզտիկ բոլոր զեղծումներն պէտք է հրապարակուին եւ մեծ ու պզտիկ բոլոր իրացուցուած դրամներն յետ պահանջուին, նախ՝ յօրինակ այլոց, երկրորդ՝ անոր համար որ զանազան ձեւերով ու հնարքներով իրացուցուած բոլոր այդ փոքր համարում գումարներն՝ միանալով՝ մեծ համեմատութիւն մը կ'առնեն: Այդ գումարներն՝ որքերու, պրիներու, աղբասներու, անկարներու, հիւանդներու, դպրոցներու եւ եկեղեցիներու յատկացուած դրամներ են, որոց չարաչար մսխումն Ազգը չի ներեր, եւ ժողովներն ալ իրաւունք չունին անհետ առնելու զայնս, իրենց վստահուած հսկողի դերին մէջ քերտաւարով:

Ի վերեւ մեր ակնարկածը՝ Պարզեւ վարդապետի Կսակի խնդիրն է: Պատմենք համառօտի:

Բնիկ Խառփիւղի, Պարզեւ վարդապետ, տարիներ առաջ, 250 անգամ իրական ոսկիի կ'ապահովագրէ իր կեանքը, ի նպաստ Խառփիւղի Ներսիսեան վարժարանին, եւ Պրուսայի շրջակայ գիւղերէն մէկուն մէջ կը վախճանի բուսականէս 8-9 տարի առաջ: Պրուսայի ժամանակին առաջնորդը, Տ. Սարգիս Եպիս. Տէր Սարգիսեան, ամփոփելով վախճանելոյն գոյներն ու թղթերը, ընդ որս նաեւ Կեանքի ապահովագրութեան պայմանագիրը, Կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանին կը յանձնէ զանոնք փոխան ընկալագրի, Զաւէն Պատրիարքի օրով: Տեղապահական շրջանին, Պատրիարքարանը կը գանձէ Կեանքի ապահովագրին 250 անգամ. ոսկին, բայց զայն ամբողջութեամբ չի յատկացներ իր նպատակին:

1923 ին, Խառփիւղի Թաղ. Խորհուրդը՝ հարկեցուցիչ պարագաներէ

ստիպուած, վարժարանը չի փակելու նախանձախնդրութեամբ, իր Դիւանին միջոցաւ անձամբ կը դիմէ նախ Թաղ. Ժողովոյ Ասեմապետին (Մասիչեան), եւ յետոյ Տեղապահին, ու կը խնդրէ անոնցմէ որ զանձուած գումարը յատկացուի իր նպատակին:

Այդպիսի գումարի մը գոյութեան անգիտակ ըլլալ կը ձեւանան նախ՝ թէ՛ Ասեմապետը եւ թէ՛ Տեղապահը. բայց, ի վերջոյ, Թաղ. Խորհուրդոյ կողմի պահանջումներուն վրայ, Տեղապահ Սրբազանը՝ հարահաս՝ կը յայտարարէ թէ, արդարեւ, Կեանքի ապահովագրական կտակ մը եղած է Խառփիւղի Ներսիսեան վարժարանին, բայց թէ Ազգ. Հիւանդանոցը կ'իստով չափ բաժնեկից է անոր:

Ըստ այսմ, Թաղ. Խորհուրդին կ'առաջարկէ որ խոհեմութեամբ ընդունի յիշեալ կտակէն, իբր Խառփիւղի բաժինը, 500 թրք. լիւրա, եւ ընկալագիր մը տալ հաստատող թէ ո եւ է պահանջ՝ չունի այլ եւս այդ հաշիւէն. հակառակ պարագային, սպառնալով չեղեալ նկատել կտակը, եւ այդ գումարէն ալ զրկել գիրենք, իբր ժամանցումի ենթակայ (միտմարդ զեման):

Թաղ. Խորհուրդոյ անդամք կը ստիպուին տալ պահանջուած ընկալագիրը եւ կը գանձեն 500 թրք. ոսկին: Բայց յետոյ կը ստուգեն որ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը տեղեկութիւն չունի այդպիսի կտակէ մը, եւ թէ յիշեալ Կտակէն ո եւ է

վնարում չէ եղած Հիւանդանոցի Սնունդին :

Այժմ Թաղ. Խորհուրդը պիմում կատարած նորընտիր Քաղ. Ժողովին եւ Թաղին իրաւունքը կը պահանջէ, այսինքն մնացեալ մօտ իբր 2000 քր. ոսկին, ըստ օրումն սակագինի, աւելի լրացնելու համար գիւղին ներսէսեան փարժարանին նորոգութիւնը որ անյետաձգելի պէ՛տք մը պարձած է այլ եւս, գտնագտն տեսնելու :

Վարչութիւնը անուշտ գտնացում պիտի տայ Խաղաղօգիներու այս արդար պահանջին, կտակարարի կամբին համաձայն, բո՛ւն տրոջը, ներսէսեան վարժարանին վերադարձնելով իրաւունք մը զոր, կ'երեսի ուրիշներ կրցեր են խրացնել :

Քննիչ Յանձնաժողովը պէ՛տք էր լուրքեալք անցնէր այս խնդրոյն վերայէն : Պէ՛տքն խնստ զգալի է որ ան այս օրինակ ուրիշ բազմաթիւ զեղծումներու եւ չարաւանութիւններու վրայ ալ դարձնէ իր լուրջ ուշադրութիւնը եւ յաւելումական տեղեկագիր մ'ենս մատուցանէ Ընդհ. Ժողովին, կատարեալ ընելու համար . . . պատկեր :

ՇՈՒՏ ՏԵՍՆՈՒԱԾ ՀԱՇԻ ՄԸ

Պրահայի քաղաքի մէջ էր, 1848 ին : Գիրնի եւ ծխախոտ հոտով չորս գատարկաշրջիկներ Պարոն Ճէյմս Ռօշլիտի ներկայանալ կ'ուզէին :

— Ի՞նչ ծառայութիւն կրնամ մատուցանել ձեզ, կը հարցընէ անոնց :

Ամէնէն համարձակը կը պատասխանէ .

— Սա կայ որ . . . դուք միլիոններ ունիք եւ մենք բան մը չունինք . ասիկայ արդարութիւնն է :

— Ուրե՞մն :

— Եկանք որ բաժնենք ձեր ունեցածը :

— Բաժնե՞նք . լա՛ւ, ես ալ այդ կ'ուզեմ . ո՞րչափ կ'ենթադրէք Ռօշլիտ տան ունեցածը :

— Քառասուն միլիոն, կ'ազդադակէ, այցելուներուն ամէնէն բանգէտը :

— Քառասուն միլիոն, լաւ . կ'ընդունիմ, անմիջապէս պիտի բաժնեմ : Այս երկրին մէջ քառասուն միլիոն մարդ կայ . ամէն մէկուն մէկ մէկ ֆլորին բաժին կ'ընայ : Անա՛՛ ձեզի չորս ֆլորին : Հիմա՛՛ դուքս ելէք : Կը սպասեմ միւսներուն :

Եւ հրամայողական շարժումով մը, կորովի ձերուինն զուրը ցոյց կուտայ :

Ի՞ՆՉ ՊԵՏԷ Է ԸՆԵԼ ՄԻՆՁԵՒ ԲԺՅԿԻՆ ԳԱԼԸ

ԱՐԵՒԱԶԱՐԿ

Արեւազարկը կամ աթաճարութիւնը գիւղում մ'է, որուն ի՛նչ աստիճան ծանրակշիռ հանգամանք ունենալը կախումն ունի հիւանդը չընտապատուներու հոգածութենէն : Պէտք է զանազակէ եւ անմիջապէս ի գործ դնել հարկ եղածն :

Նախ զով տեղ մը փոխադրեցէք հիւանդը, չուրի մէջ, եւ քակեցէ՛ք հաւգուսները : Եթէ գուշատ է, արիւնը պակասած, գետինը պտակեցուցէք զինքը, զլուխը ցած : Բայց այս պարագան հաղուադէպ է . ընդհանրապէս զէմքը կարմրած կ'ըլլայ, արիւնը գէպ ի գլուխը համախառնած : Այն ատեն, նստեցուցէք զինքը, զլուխը բարձր : Վտանգը՝ արեան ուղեղային համախառնումին մէջն է : Եթէ ձեր արաճարութեան տակ պաղ ջուր ունիք, լեցուցէք զլստն եւ իրանին վրայ :

Գարմանումի ամենաազդու միջոցն է ուղեղային համախառնումին հակազդել : Ասոր համար, պէտք է արիւն ասնել հիւանդէն : Մի՛ վախճար . ասէք փոքր մըլքաւ մը կամ զմեկին մը եւ մէկ ականջին ըլծակին մէջ ձեղք մը բացէք : Նոյնն ըրէք միւս ականջին, եւ թողուցէք որ արիւնը հոսի : Եթէ այս պղտիկ գործողութիւնն ընելու քաջութիւնը ունեցաք, ապահովաբար պիտի փրկէք հիւանդին կեանքը :

Շարունակեցէք պաղ ջուրով թրջել զլուխը եւ իրանը : Ուժով չփել տուէք արունքները՝ զլստն գէպ ի վար լճեցնելու համար արիւնը :

Բան մը մի՛ խմցնէք հիւանդին, մինչեւ որ չի սթափի : Ասիկայ կարեւոր է, չը պիտի կրնայ կրնել կամ ծուռ պիտի կընէ, եւ դուք աւելցուցած պիտի ըլլաք չընտապած ըլլալու հաւանականութիւնը : Երբ ինքզինքին գայ, այն ատեն կրնաք խմցնել : Եւ այն ատեն ալ, ուրիշ ոչինչ, բայց միայն ջուր, պաղ ջուր :

Երբ հիւանդը բոլորովին ուշաբերի, թո՛ղ պառկի : Ա՛լ պէտք է գայ բժիշկը : Մի՛ մոռնաք որ, հիւանդը բժշկուած չէ դեռ, որովհետեւ աթաճարութիւնը թուաւորած է զինքը : Հանգիստի եւ խնամքի պէտք ունի :

ԾԱՌՈՒ ԱՐԱՐԹՐԱՆ

Բերա, Թիւնէլէն քիչ մը անդին, Օ. Խըտըվիալին դիմացի անկիւնի տարադրմանը, տակի վաճառատուներով միաւին ծախուէ : Դիմել Փայագաշեան Գրատուն, Բերա, Ալթընճը Տայիրէ, Գալբիստան փողոց, Թիւ 171 :

ԵՐՁԱՆԻԿ ԱՊՐԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Ինքզինքդ երջանիկ զգայ :
2. Առողջութիւնդ անփոքար պահելու աշխատէ :

3. Մարդութիւն եւ կանոնաւորութիւն երբէք չառ դրամի պէտք չունին :

4. Աշխատէ՛ եւ երբ չար բաղդը, ուզածդ ընելու չօգնեց, ունեցածդ փափաքիդ յարմարցուր :

5. Երբէ՛ք վշտաւոր : Պղտիկ կամ մեծ անյաջողութեան մը ատջեւ մի՛ ընկրկիր :

6. Ասիք զտածիդ պէս, ջուրի պարսպ ամանդ աղբիւրէն լեցուր :

7. Ուտեմ որ առողջ ըլլամ՝ մի՛ բեր : Ախորժակ ունեցած ատենդ միայն կեր :

8. Փափաղներու ո՛չ ծայրը կայ եւ ո՛չ ալ պոչը, որ գիտաւոր ասողէ մը աւելի երկայն է : Ուրեմն եղած տեղը կապել եւ յարմարիլը նախընտրելի չէ՛ :

9. Ճոխ կեանք երեւակայելը, միլիոնատերի մը պէս խորհիլ եւ սպրիլ ուղեւը, բանաստեղծին երեւակայութենէն տարուելով՝ ա՛խ ընելը չառ գէշ սովորութիւն մըն է : Եթէ կրնաս, առանց առողջութիւնդ վտանգելու, բրէ՛ ուզածդ . բայ՛ երբ կէս ճամբան իսկ չպիտի կրնաս քաշել, տեղդ նստէ՛ :

10. Ո՛չ չառ խօսք, եւ ո՛չ ալ չառ լուս : Գրքերու մէջ ալ չառ մի՛ թողուիր, զլուխդ պայթելու աստիճան, եթէ նոյն իսկ ամենէն մեծ հեղինակը ըլլայ կարգաւոր :

11. Երբէ՛, անուշ, ակորժած նուազներդ : Բովդ ալ քեզի յարմար կէս մըն ալ եթէ ըլլայ, կը բաւէ :

ԱՐՇԱԿ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ ՄԷՋ

ԿԸ ԾԱՌՈՒՆ ԼԵՏԵԻՄԱԼ ԳՐԳԵՐԸ

ԻՆՔՆՈՒՍՈՒՑԻՉ Անգլ. Լեզուի, Թուսեան. Բ. Տիպ, վերաբնուած, նոյալցած եւ աւելցած. էջ 736. Ամերիկեան տիպ : Ուսուցչական ամենէն վերջին մեքսով 3 ոսկի

ԲԱՌԱՐԱՆ Անգլ. Հայ. եւ Հայ. Անգլ. հեղինակ երան. Ամերիկ. տիպ : 3 ոսկի

ԱՌԱՋՆՈՐԳ Անգլ. Լեզուի, Մուսսեան. Ա. տարի 25 դր. Բ. տարի 30 դր.

ՃԻՋՈՒԹՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒՄԵԱՆ Լիակատար եւ ժամանակագրական Պատմ., իրենց ոգիներով, ամբարշտութիւններով եւ արտաբանութեամբ. Լեօ Թախիլ. Թրգ. Յ.Գ.Փ. 20 դր.

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁՈՒԹԵԱՆ Արուեստ, Բարեան. 10 օրէն ուսանելի, 20 դր.

ՊԱՏՄ. ՅՐԱՆՍ. Յեղափոխութեան. Թիւն. 5 Հատր : 500 դր.

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

ԷՆԿԻՐԻԻ, ՄԱՅՐԱԲԱՆԱԲ ԹՈՒՐԲԻՈՅ

Թէեւ ամբողջ աշխարհի մէջ նորա-
յայն մայրաքաղաքը, բայց ստիկայ
չի նշանակեր թէ Լնկիւրիւ նոր բու-
սած քաղաք մ'է: Ընդհակառակը,
պատկառելի հնաւթիւն մ'ունի այն,
ինչպէս կը վկայեն բազմաթիւ աւե-
րակներ: Ըստ աւանդութեան, իր
հիմնադիրն եղած պիտի ըլլայ Միդաս,
առասպելական անձնաւորութիւն մը,
որ սակայն գոյութիւն ունեցած ըլ-
լալու է:

Հռովմայեցիք ժամանակ մը տի-
րեցին քաղաքին, և Օգոստոս կայսրը
հոն կառուց չքեղ շէնքեր որոց հետ-
քերը կը մնան ցարդ: Այն ատեն քա-
ղաքական և առեւտրական մեծ կա-
րեւորութիւն ստացաւ, և Հռովմէա-
կան կայսրութեան անկումէն յետոյ,
իր հարստութիւններն դէպ ի իրեն
քաշեցին պարսկական բանակներն,
յետոյ արաբ հրոսախումբերն: Հոսկ
յետոյ քաղաքին տիրեցին Օսմանցիք:

Լնկիւրիւ նշանաւոր է իր մաս-
նայատուկ այծերով, կատուներով և
ճագարներով, որոց տուած է իր ա-
նունը, և որոնք նշանաւոր են իրենց
երկայն և մետաքսանման մազերով:
Իրականին մէջ, Լնկիւրիւ կատու-
ները Պարսկաստանէն եկամուտ են:
ճագարները եւրոպական տեսակնե-
րու հետ խնամիւթենէ սերած են:
Միայն այծերն Ասիոյ այս մասին յա-
տուկ կ'երեւին, և Լնկիւրիւ անոնց
մազերով դարբերով հիւսած է խիստ
յարգի կերպաններ:

Լնկիւրիւ կ'արտադրէ նաև ընտիր
մեղր և բազմապիսի սրտուղներ: Այժմ
Թուրքիոյ Հանրապետութեան մայ-
րաքաղաքն է և նորանոր շինութիւն-
ներով կը գեղեցկանայ հետզհետէ:
Կ. Պոլսոյ հետ կը հաղորդակցի երկա-
թով:

ԿԱՆԱՑԻՈՒԹԵԱՆ (Féminisme)

ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐԸ

Այն պահուն որ կանայք նշանաւոր
կը հանդիսանան՝ ցարդ այր մարդոց
վերադարձուած բազմաթիւ ասպարէզ-
ներու մէջ, հետաքրքիր պիտի ըլլայ
դիտնալ կամ վերջիշել անուններն
առաջին կանանց որոնք նախակարա-
պետներն եղան իրենց սեռակիցնե-
րուն:

1862. Առաջին պսակաւոր (bache-
lier) կինը, Օր. Ժիւլիէթ Տօպլէ.
վարժաւարտ (licencié) եղաւ 1871 ին
և մեռաւ իր Տօքթօրայի շարադրու-
թիւնը ներկայացնելու քանի մ'օր
մնացած:

1872. Առաջին բժիշկ կինը. Տիկ.
Մատրլէն Պրէս:

1886. Հիւանդանոցներու մէջ ա-
ռաջին ներքին բժիշկը - Օր. Քլիւմբը:

1890. Առաջին Իրաւագէտ (Doc-
teur en Droit) կինը Օր. Մարմին Պիլ-
նէսքօ:

1897. Առաջին փաստաբանուհին.
Օր. Շօվէն: (նոյն տարին, առաջին
անգամ դատախօսող կինը եղաւ Տի-
կին Բըրի:)

1904. Հռովմի մրցանակին (Երա-
ժըշտական բաժին) առաջին անգամ
մասնակցող կինն է Օր. Հէլէն Ֆլէօրի:

1906. Բարձրագոյն էղօլ նօրմա-
լի առաջին աշակերտուհին՝ Օր. Ռօ-
պէր:

1906. Էքզլ տէ Շարթ ընդ ունուած
առաջին կինը՝ Օր. Աղլօդ:

1908. Բարիզի Թաղապետական
ընտրութեանց մէջ իր թեկնածու-
թիւնը դնող առաջին կինն է՝ Օր.
Լալօէ:

1908. Հռովմի մրցանակին քան-
դակագործութեան ճիւղին մասնակ-
ցող առաջին կինն է Օր. Հէօվէլմանս,
որ այս ճիւղին մէջ առաջին մրցա-
նակը շահեցաւ 1911 ին:

1908. Իրազէտներու (prud'homme)
ժողովին անդամակցող առաջին կինն
եղաւ Օր. Ժիւլիէթ:

1908 Մայիսին. Օր. Կապի Բօհլէն
և Տիկ. տը Գուրսէլ, Բարիզի մէջ
ինքնաշարժ վարող առաջին կիներն
եղան:

1910. Առաջին ճարտարապետու-
հին եղաւ Օր. Ժէնըվիէվ Թրէզա, որ

աղջիկն էր ճարտարապետի մը:

1911. Փաղաքապետութեան մէջ
պաշտօնի կոչուած առաջին կինն է՝
Օր. Գլօդիլտ:

1911. Առաջին գեղադործուհին
է Օր. Պապէն:

1912. Քերականութեան առաջին
դերուսուցիչը (agrégé) եղաւ Փրան-
սայի մէջ՝ Օր. Ժան Ռէզօն:

1912. Առաջին դիւանապետ կինն
է Օր. Գլօդիլտ Լուիզի, կցորդ Ռւ-
բեկուայի ներկայացուցչութեան ի
Պրիւսէլ:

1914. Առաջին ճարտարագէտ կի-
նը՝ Օր. Էլիզ Լէօնիտ, ի Պուքրէշ:

1920. Նախարարական գահիճի
մը կցորդ առաջին կինը եղաւ Օր.
Հէլէն Լանտրի, դուստր Նովակա-
լութեան նախարարին:

1923. Բժշկութեան դերուսուցիչ
առաջին կինն է Օր. Մարգա Գօնտա:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԳԻՏԵԼԻՔ

Ծարարի դեմ դարձան — Ահա-
ւասիկ բաղադրութիւնը ըմպելիի մը,
որ անծանօթ է ռաւերուն, եւ որ
նակայն ռաւ հանելի է եւ առող-
ջարար:

Լիսր մը ջուրի մէջ բուռն մը
վարսակ (եռլաճ) եռացնել, յետոյ
մզել, եւ swf swf խմել՝ շափարով
եւ քանի մը կաթիլ շափարօղիով
(roil):

Խիստ համեղ, յանկազին ծա-
րարարով մը եւ հեւարիս կազդուրիչ
մ'է ursh (qors/shw):

Գեղեցիկ մազ ունենալու համար.
— Ահաւասիկ ընկիւր դեղ մը որ կ'ար-
գիլէ մազերը քափելէ եւ ռոտով
ներմկնալէ, եւ որուն պատշաճու-
թիւնն ալ դիւրին է: Իբար խառնեցէ՛ք
76 կրամ քենթիւն sp fflifflin, 75
կրամ հեղիկ խղ եւ կէս սէսիլիսր ուղ:
Գործածելէ առաջ, շիւր շարժե-
ցէ՛ք:

Ո՞րն է աշխարհի ամենեւնի ամեն
— Զրուսական պարբերաբերի մը մէջ կը
կարդանք հետեւեալը.

Սօսի (չքնարի ծառ) մ'է այն ու կը
գտնուի Փոքր Ասիոյ ժողովրդաց մօտ գտնուող
Գօս կղզիին մէջ: Հիօգրուս, որ թշկուրեան
հայր եղաւ, դաւ կուսար այս ծառին սակ,
որ այն ասեկն իսկ արդիւն շատ արագ եւ:
Նշանաւոր թշկուր կ'ապրէր 2378 տարի ա-
ռաջ... Կ'ընէ երեւակայն ունի ասիկն սա-
րիլ:

Կ'ուզե՞ս որ գործերդ կատարուին. ան-
ձամբ կատարէ զանոնք: Կ'ուզե՞ս որ չը
կատարուին, ուրիշին յանձնարարէ:

ՅՐԱՆՔԼԵՆ

— Յիմարներ բաւական բան գիտեմ
միշտ. իմաստուններ երբեք:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Քանի մը ցիրուցան տապանագիրքեր
վեցնէիկեան Մխիթարեան Հայրերու

Ահաւասակ Բանկադրի Ազգ. Գերեզմանա-
սան մէջ գտնուած երեք տապանագրերուն
սրբաձեւերը .

Ռ Կ
Վ Ա

ԹՈՎԱՄԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՐԲԱՅԵԱՆ
ՈՐԴԻ ՄԱՆՈՒԿԻ ՊՈՒՇԱԽՆՆԵԱՆ

Սանահան հողադարձ, զարմիս Աղամեան
Յայն վայր ինձ դիպաւ ի պանդխտութեան .
Զի քեզէս ծնունդ էի Բուզանդեան ,
Այլ իմ հայրենիք վանքն էր Աբրայեան ,
Անդ սրնեայ ուսմամբ առ ի մանկութեան ,
Հասի աստիճան վարդապետութեան .
Եւ այսէն դարձայ բոս հնազանդութեան
ի Բաղդադ փոխյալ ապաւանդութեան .
Անցեալ ի Բաղասանամ իմոյ հասակիս
Եւ նմանութեան աս ուրբորդիս ,
Եղայ ի դարբար հանգրստարանիս .
Անհանանջ ազդեալ ըզմառ Բաղդադիս :
Այլ ի վարձ բարի դոյզն իմ վասակոյ ,
Յուսամ վայելել յէկն խընամոյ ,
Առեալ ինձ սասար սրբից հեծելոյ ,
Զմախուր պապսանս ձեր խնդրուածոյ :

Յամի Տեառն 1793 յԱպրիլի 14

Ռ Կ
Վ Ա

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՐԲԱՅԵԱՆ
ՄԱՂԱՔԵԱՆ ՏՈՒՄԻՆ ՊՍԱԿ ՊԱՐԾԱՆԱՅ

Մանահաւաք փողոյն բարբառ ազդողա-
կան

Խոց կարեւոր իս նեսանից ախտ մահական,
Յեց ցուսիչ կեանց սնկոյս իմ բանական
Քակեալ մարմինս տապաւս Էարկ զիս
յայս տապան .

Քարոզաւո զոյով Բանին նշմարութեան
Տիրանիս ուղղոյն տնտես կեանքութեան
Վարասութեամբ յայս վայր Տեղի տաւ-
գրութեան ,

Սպասեալ յուսոյ Տեառն արարչին յոր
գալըստեան :

Փոխեցաւ առ Տէր ի հասակի Կ . ամաց :
1797 ի Սեպտ . 17

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՌԱՇ

Երբեք վրեժ մի՛ լուծեր : Դրանդ սե-
մին վրայ նստէ , եւ պիտի տեսնես թե՛նա-
միիդ դազալին անցնիլը :

ԱՂԱՍԵԱՆ ԱՌԱՆԴԱՎԷՊ

ՍՈՒԼՅԱՐԹԻ ՍԻՂԱՆԸ

Զանգակը , զոր Սիւզան կը կոչէին
ի Սուլցմաթ , կ'արթնցնէր մարդիկն
իր անուշ և ծանր ձայնով : Աշխար-
հի չորս ծագերուն լսելի կ'ընէր Հրեշ-
տակաց Էրզը , կէս օրին ինչպէս
վերջալուսին , և իր երգն երկինք կը
բարձրանար իբրեւ ազօթք մը : Այն
ատեն , Պալէն Սիւրադպուրկի գացող
և հեռաւոր երկիրներէ եկող ճամ-
բորդներէն ամէնէն անհաւատներն
իսկ կը բանային իրենց զլուխը եւ
կանդ կ'առնէին , մտիկ ընելու հա-
մար : Քանի՞ սերունդներու ծնունդն
ու մահը ծանուցած էր : Ոչ ոք պիտի
կրնար ըսել :

Գաւառին ամէնէն ծերունիները
կը կարծէին դիւնալ թէ շինուած է
ճըվարկիթոնի և կամ Տօրնալիի վանքին
մէջ , բայց անոնցմէ և ո'չ մին կըր-
ցաւ հաստատել զայս :

Կը թուի թէ այս զանգակ շին-
ուած ըլլայ ի Սուլցմաթ , բարեպաշտ
երկաթագործի մը ձեռքով որ Յուլեց
զայն և հարթարեց ա'յնքան ճարտա-
բօրէն , և որ զայն գեղազարդեց ա'յն-
քան ծաղիկներով և ա'յնքան ազօթք-
ներով , որ երբեք աւելի գեղեցիկ և
աւելի արժանի զանգակ մը գոյութիւն
չունեցաւ Աստուծոյ կամարին ներքեւ :

Արդ , եղաւ որ իր համբաւն ա'յն-
քան տարածուեցաւ որ Բուֆաշի ժո-
ղովարանն ուղեց ինքն ունենալ այս
հրաշալի զանգակը : Եւ փառաւոր
հանդէսով , վար առնուեցաւ իր հին
զանգակատունէն , տանն ապրիտակ եզ-
ներէ լծուած սայլի մը վրայ դրուե-
ցաւ , յետոյ թափօրական հանդէսով
առաջնորդուեցաւ դէպ ի իր նոր բնա-
կտրանը : Եւ ամբողջ կ'երգէր ի պա-
տիւ իրեն , քահանայները՝ ինքնամ-
փոփումով , քաղաքացիք՝ ծանրօրէն ,
տղայք՝ պոռալով , կանայք , մեղմիւ ,
և ձիաւորները՝ իրենց հսկող պաշտօն-
եայներով՝ իրենց աչքերը խոշոր բա-
ցած՝ կը սանձէին ամբողջ , որուն ոտ-
նաշարով կը նմանէր բանակի մը դը-
նայքին :

Բայց երբ մօտեցան այն տեղին ուր
Սուլցմաթի թեմը կը վերջանայ , եղ-
ներն սկսան քալելու դժուարիլ եւ

վերջապէս կեցան : Եզնոգներն ի զուր
կը խայթէին զանոնք , կը պոռչտէին
եւ խմելու ջուր կուտային . հսկող
պաշտօնեայները եւ ձիաւորներն ի
զուր իրենց ուսերով մղելու կ'աշխա-
տէին սայլը , որ չէր յառաջանար :
Ջիւր բերին օգնութեան , պարաններ
ալ բերուեցան որոնցմով ամբոխն աշ-
խատեցաւ քաշելու : Սիւզան ա'յնչափ
ծանրացած էր որ սայլին անիւները
հողին մէջ կը մխտէին :

Եւ զանգակէն արիւնի երեք կաթիլ
արցունք հոսեցան : Մարդոց անուշիկ
բարեկամը , որ անոնց կնոռնքները կ'ի-
մացնէր , և անոնց քունը կ'օրօրէր՝
երբ իրենց նախնիքներուն հողին մէջ
պառկեցնէին զանոնք , չէր ուզեր
թողոյլ իր եկեղեցիին զանգակա-
տունը : Այն ատեն , այսպիսի հրաշքի
մ'առջեւ , Բուֆաշի ժողովարանին այս
պարոնները հրամայեցին որ հանդի-
սաւոր թափօրը չը յառաջանայ այլեւ:
Եւ զանգակը թեթեւցաւ : Միշտ միեւնոյն
հանդիսաւորութեամբ իր գիւղը վերա-
գարձուեցաւ և դբուեցաւ իր զանգա-
կատան մէջ : Ամէն կողմէ , ուխտի ե-
կան . զայն լսելու և հիանալու համար ,
— և կ'ըստի թէ Մեռելոցի օրուան ե-
րեկոյին , երբ լոյսերն՝ ըստ սովորու-
թեան՝ կը շողան գերեզմաններուն
վրայ , մեռելները վեր կը կանգնին ,
մտիկ կ'ընեն և կը խաչակնքեն , երբ
տնդին Սիւզան , ի Սուլցմաթ , կ'իմա-
ցնէ տուն քաշուելու և կրակն ու ճը-
րագը մարելու ժամանակը :

ԺԱՆ ՎԱՐԻՍ

Թրգիւ . Յ . Գ . Փ .

ԿԵՂԻՍԵԱՆ ՎԱՐԾԱՐԱՆԻ չըջանա-
ւորաները . Պարոնայք՝ Վարդան Արի-
եան (Գիտութեանց Պատկաւօր . Իզմիրցի
Ծնած 1907ին) , Վահրամ Արիեան (Դիւ-
Պատկ . Իզմիրցի , Ծն . 1909) , Շահան Ար-
եանաքեան (Գիտ . Պատկ . , Պոլսեցի , Ծն .
1907) , Արարճամ Խաչեան (Գիտութեանց
Պատկ . , Թաւաղցի , Ծն . 1909) , Թորգոմ
Սրապեան (Գիտ . Պատկ . , Պարտիզակցի
Ծն . 1911) , Սոկրատ Մկրտիչեան (Գիտ .
Պատկ . Էրզրումցի , Ծն . 1908) , Ռուբէն
Ներսէսեան (Գիտ . Պատկ . , Պոլսեցի , Ծն .
1911) :

ԷՋՄԻԱՏՆԱՅ Ս . Կաթողիկոսը Արքե-
թեան ատրիճան շնորհած է նորրոյսի
Պատրիարք Նարայեան Սրբազանի :

գրական արտես վիճակը ժամից զիստ մնացողներու մեջ մտնող
նոս վերահասող ճշմարտութիւնը և իրական տոտիկ
մի մշակողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական
նոս մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական մի միտակցողական

կանններ որ զինուոր գրողներ և զայն կուտարին, և զայն
զգոյն մապաւններով զարգարուն ուղարկողներ որ
իրենց գլխաւորներուն հրամանները Պ. տը Դրէվիլի
հաղորդելու կուտային: Նախաստեղծներ մէջ բոլորածե
նստարաններու վրայ՝ ընտրեալները, այսինքն հրաւիր-
եալները կը նստէին: Առաւօտէն մինչև լրիկուն բըզ-
զում մը կը լսուէր այն տեղ, մինչդեռ Պ. տը Դրէվիլի՝
նոյն նախաստեղծներ կից գաղտնի մէջ այցելուները
կ'ընդունէր, գանդատներ մտիկ կ'ընէր, հրամաններ
կուտար, և ինչպէս թաղաւորն իր լուսին պատշգամբին
վրայ, ինքն ալ բաւական էր որ պատուհանն երեւէր,
մարդկան և զինուոր հանդէս մը տեսնելու:

Տ'Արդանեանի ներկայացած օրը՝ չորեք ժողով մը
կար, մանաւանդ իր գաւառէն եկող գրողներ մը հա-
մար. իրաւ է որ այն գաւառաբնակը կուտային մ'էր, և
մանաւանդ այն ատենը տ'Արդանեանի հայրենակիցնե-
րը զիւրաւ չը վախճողի համբաւն ունէին: Եւ արդարեւ
ո՞վ որ ձուլածուց և քառակուսի դրոշմներ ունեցող սե-
պերով գնէին տնայնէր մէկ անգամ, ինքզինքն յան-
կարծ կը գտնէր զօրականաց գունդի մը մեջ, որոնք
բակին մէջ կ'անցնէին կը գտնային, իրարու խօսք
նետելով, վիճելով և խաղաղով: Այս յորձանուտ կու-
հակներուն մէջէն ճամբայ մը յարգարեւել համար պէտք
էր սպայ մը, մեծ իշխան մը կամ սիրուն կին մը
ըլլալ:

Ահա՛ այն անկարգ գոռին մէջէն յատուկ անցաւ մեր
երկրասարդը զոգոյնուն սրտով, իր երկար թուրը
վախտ սրունքներուն երկայնքը պահած, և մէկ ձեռքն
իր թաւհայ գողակին եզրը լսնած, և այնպիսի շիտ-
թամ գաւառաբնակի մը կէս ժպիտ մ'ընկելով՝ որ իբր

պէս իրեն հրապարակները ընտրեց, և այս երկու նա-
խանձորդ իշխանութիւնները կ'աշխատէին՝ ոչ միայն
Ֆրանսայի գաւառներն, այլ և օտար երկրներէն ա-
նուանի քաջամարտիկներ ընտրել: Ուստի Ռիլիէն և
Լուի Ժ. Երկուսն աւտորիւ խաղաղու ատեն, կը վի-
ճէին յաճախ իրենց մարտիկներու արժանիքին վրայ:
Իւրաքանչիւրն իրեններուն կերպարանքն ու արիւ-
թիւնը կը դիտէր. և մենամարտութեան ու կռիւներու
գէտ յայտնի համարձակ խօսելէ ետք, գաղտնի կը
զրոյէր որ վէճի բռնուին, և մեծ վիշտ կամ ա՛յնչսով
ուրախութիւն կը զգար իր մարտիկներուն պարտու-
թեան կամ յաղթութեան վրայ: Այս կը պատմեն գէթ
մարդու մը յիշատակներն որ քանի մ'անգամ յաղթուել,
սակայն ստէպ յաղթական ելեր էր այս անգամ պա-
րարներու մէջ:

Դրէվիլի՝ իր տիրոջ տեղը կողմը գիտէր. և ահա՛ այն
հնարագիտութեամբն էր որ կրցաւ վարել այնպիսի թա-
ղաւորի մ'երկարատու և մնայուն շնորհն, որ իր բա-
րեկամներուն հաւատարմութիւնը համբաւ մը չձգեց:
Իր հրապարակներն ի հանդէս կը հանէր Արման Տիբ-
լէսին կարտիստին առջեւ՝ խաբուսիկ գէտով մը, և
Նորին բարձրութիւնն ալ բարկութենէն՝ իր աշխատն
պիտը կը տնկէր: Դրէվիլի ժամանակին պատերազմը քաջ
զիտէր, վասն զի ինքն մարդ ի վնաս թշնամույն չաղ-
րէր, ի վնաս հայրենակցաց պիտի աղբէր: Իր զինուոր-
ները ստանաններու լէզէն մը կը կազմէին, որոնք
իրմէ գառ՝ ամենուն համար անկարգ և անմարդ էին:

Թաղաւորին կամ լաւ ևս Պ. տը Դրէվիլին հրապա-
րակները մերկաւանջ, արբելու, վիրալի՝ զինեռուն-
ները, ձեռնիկները, զբօսարանները կը թափառէին:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Թաղեցիք տեղապահական շրջանին պահանջած էին օրուան Քաղաք. Ժողովէն, որ իրենք ալ ներկայացուցիչներ ունենան եկեղեցիին և. Գորոցին ինտամպուլ մարմնացն մէջ, ինչպէս ամէն թաղի Ժողովուրդ կը վայելէ նոյն իրաւունքը, նոյն խոյ աւելի բնորոշակ սահմանի մէջ: Տեղապահ և Մասնաւոր վարչութիւն՝ զոնացում չէին տուած խնդրարկուններուն, և զործր ձգձկելով՝ առկա թողուցած էին: Այժմ, թաղին 280 տուն ընակչութիւնէն բնորոշած լիազօր մարմին մը Գ. օր Ստան Ժողովին դիմած և խնդրած է որ վերջնական կարգադրութիւն մ'ըլլայ իրենց թաղային զործրուն համար, ինչ որ ութ ամիսէ ի վեր կը ձգձկուի: Խառն Ժողովը խոստացած է իր յառաջիկայ նստին մէջ նկատողութեան առնել ներկայացուած խնդիրներն և զոնացուցիչ կարգադրութիւն մ'ընել:

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ, ըստ Ընդհ. Ժողովոյ յանձնարարութեան, եկեղեցական գոյքերու և անօթներու ցուցակագրութեան և պահպանման համար, կազմեց Եանձնաժողով մը, որուն անդամներն են՝ Տ. Սիմեոն եպոս, Տ. Տրդատ Ա. ք. Պօյաճեան, և Տեառք Տօք. Էնֆիլէճեան, Յակոբ Այճեան և Յովհ. Տէրունի: Եանձնաժողովին պիտի նախագահէ Ս. Պատրիարք Հայրը. — Իսկ էջուպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ գոյքերու մասին թիւն կատարելու և տեղեկագրելու համար պաշտօն յանձնեց Տ. Սարգիս եպոս:

ԿՏԱԿԱՅ Հոգաբարձութիւնը կազմուեցաւ հետեւեալներէն. Տ. Եղիազար և Տ. Յար. Քհ., Տեառք Տիգ. Նազաշեան, Գալուստ Եէկէնեան, Տօք. Վարժապետեան, Վարդան Ազկիւլ և Արմ. Սարեան:

ԸՆՂ. ԺՈՂՈՎՈՅ նիստերը երկարաձգելու խնդիրը՝ Քաղաք. Ժողովոյ մէջ նկատողութեան առնուելով, Մայր Դիւանի հետ խորհրդակցութենէ յետոյ՝ որոշուեցաւ աշխան վերապահել նոյն նիստերուն զամբարումը, նկատելով որ ամառուան եղանակին մէջ նոյն Ժողովի անդամներուն մեծ մասը օգտախնայութեան զացած է և զժուար պիտի ըլլայ զամբարման համար մեծամասնութիւն զոյացնել:

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎՈՅ Ատենապետ Տ. Գարեգին եպոս. Խաչատուրեան դժբախտութիւնն ունեցաւ կորոնցներու իր մայրն Իսկուհի Ա. Խաչատուրեան: Յուզարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Դ. օր. Իւսկիւտսրի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ:

ՎԱՅՐԱՄ ՍԻՒԶԵՆԻՃԵԱՆ

Գնում, Վաճառում և Նորոգութիւն Ինքնաւարձեռու (Օթօ)

Մի՛ գնէր Օթօ, մի՛ ծախէր Օթօդ, առանց նախապէս մեզ տեսնելու, եթէ կ'ուզես շահաւոր դործ կատարել: — Վաճառման գիւրութիւններ: — Ծախու պատրաստ գանազան քամիօններ:

Հասցէ. — Բերա, Բանկալիի Համամ, Սապի փողոց, Թիւ 1:

ԾԱԽՈՒ ԳԵՏԻՆ

Բերա, Բանկալիի, Պիլէզիկէի փողոց, Պարութիւնէն հաստէսի, ծախու գետին մը կայ՝ 8 կանդուն երեսով, և 26 ու կէս կանդուն խորութիւնով: Դիմել Հարպիէ, Չինիլի բաղնիքին կից մանրֆալմուրաճի Յովսէփ Էֆէնտիին: 1—3

Ֆէրիդիւղ, Գուլուլու Պաղ Էօն հաստէսի, 282 կանդուն գետինը, որ ունի 7 կանդուն երես և 40 կանդուն խորութիւն, ծախու է: Դիմել Փալապաշեան Գրատուն, Բերա, Գապրիստան Փողոց, Թիւ 174: 1—3

ՏԵՍԻԼ Ժ.

ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԵՒ ԱՂՔԱՏ

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Ահա՛ ինքը. ի՞նչպէս կը բաւաւիս սիրտս: Աստուած իմ, վիշտը, տխրութիւնը կնճիւններ զոյացուցեր են անոր զէմքին վրայ: Սիրտս չի գիմանար: Ի՞նչպէս խօսիմ հետը, մտերմօրէն կը խօսիմ. դու կ'ըսեմ իրեն:

ԱՂՔԱՏ. — Դո՛ւք հաճեցաք զիս կանչել:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ (բարեկամաբար բռնելով ձեռքն). — Շատ աղէկ կ'ընես, այդպէս քաղաքավարութեամբ խօսելով այն անձի հետ զոր չես ճանչնար բնաւ:

ԱՂՔԱՏ. — Ուրիշ կերպ չեմ կրնար ըլլալ: Դառն ճակատագիրն ինձ միայն մէկ միտքարութիւն թողուցած է, այն է ծառայել մէն մի մարդու և ամէն մարդու. կը ցաւիմ միայն որ աղքատութիւնը կ'արգիլէ ինձ ընել այն ամէն ծառայութիւնները, որոցմով կը փափագէի օգնել մարդոց:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Բարեկամս, Աստուած քու այդ փափաքներուդ համար կը վարձատրէ զքեզ: Քու զպացումներդ շատ հաճելի են ինձ, և կը փափայիմ բարեկամութիւն հաստատել հետդ:

Անակնկալ կերպով մը իմացայ ես քու տառապանքներուդ և տխրութիւններուդ զաղանիքը:

ԱՂՔԱՏ. — Տէր Աստուած, դուք իմ արիւննաթաթաւ վէրքը կը տեսնէք և վարձեալ չէք խորշիւր ինձմէ:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Ամէն բան գիտեմ և կը ցաւիմ վրայ: Մինչև անդամ կը կարծեմ թէ կրնամ բժշկել վէրքդ:

ԱՂՔԱՏ. — Այդ անկարելի է. ասոր վստահ եմ:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Ես ալ վստահ եմ որ ունիմ այն գեղը որ ապահովաբար պիտի բժշկէ զքեզ: Կորսուած եղբօրդ մասին հետզհետեւ խօսելու եկած եմ ես:

ԱՂՔԱՏ (կը բռնէ անոր ձեռքէն). — Ամենագոր Սաստիճոյ անունով կ'աղաչեմ ձեզի որ պարապ խօսքերով չխաբէք զիս: Շիտեմ շիտակ ըսէք ինչ որ եղբօրս մասին գիտէք:

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Եղբայրդ ողջ է, հարուստ է և պատուաւոր գիրք ունի. կ'ուզէ քեզի օգտակար ըլլալ: Ես եկած եմ իր գիտաւորութիւնները քեզի յայտնելու, վասն զի ո՛չ ոք ինձմէ աղէկ կը ճանչնայ զանկիայ:

ԱՂՔԱՏ. — Ո՞ղջ է եղբայրս. զձեզ ինձի՞ զրկած է, անտէրիս և թշուառիս: Ուրեմն չա՞ր համարհէր զիս, չա՞տեր զիս՝ զժբաղկոյս:

ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԸ

ԳԱԼՖԱՅՆԱՆ տղջկանց Որբանոցի այս տարուան չրջանաւարտներն են Օրիորդք Հայկանուշ Կիւրեղեան, Սիրանոյշ Ժամկունեան, Մայրինէ Զարբեան, Մանիշակ Հանէսեան, Հայկանուշ Աւետիքեան, Իսկունի Մանուկեան, Եղիաւրէթ Գաբրիէլեան, Շնորհիկ Շամբեան և Փայլինէ Թօղլեան :

ԻՍԱՅԵԱՆ վարժարանի Լրացուցիչ Գասրնթացքի այս տարուան չրջանաւարտներն են Օրիորդներ՝ Ատրինէ Սթամպուլեան, Բերկրուհի Յովսէփեան, Սանդուխտ Ասլանեան, Զապէլ Կիւլիստանեան, Ալիս Սինանեան, Արաքսի Սէթեան, Սրբուհի Նշանեան, Իսկունի Էպէսեան :

Նախակրթարանի չրջանաւարտներն են Օրիորդներ Ալիս Գալուպեան, Ալիս Մէլիքեղեան, Անգինէ Գանարեան, Աղաւնի Քէլէճեան, Արմենուհի Հալաճեան, Արաքսի Տէր Գէորգեան, Արշալոյս Օննիկեան, Ասողիկ Կիւմիւշկէրտան, Զապէլ Փափազեան, Էլիզ Խաղնէճեան, Ծաղիկ Զատոյեան, Հայկունի Սէմէրճեան, Հերմինէ Լօքմակեօղեան, Հերմինէ Գալուստեան, Մայրինէ Էքմէքճեան, Մատի Շի-

րինեան, Մելինէ Բէրվաղեան, Մելինէ Պօղոսեան, Մելինէ Էսաեան, Մելինէ Միքայէլեան, Նարէ Գարապազ, Սօֆի Մուրատեան, Սիրանոյշ Քէլէսուճեան, Բարեղունի Շիրինեան :

Լրացուցիչ Ա. կարգէն մրցանակի արժանացողներ. Օրիորդներ՝ Եւնիկէ Հաղարեան, որ բոլոր դասերուն մէջ բարձրագոյն նիշն առած է, Արմենուհի Միւսպարէճեան, Սիւզան Ղազարեան, Նրանոյշ Շիրինեան, Արմինէ Նարարեան : — Լրացուցիչ Բ. կարգէն՝ Օրիորդներ՝ Սիրարիկ Կիւմիւշկէրտան, Հայկունի Շատանեան, Արշալոյս Լուսարարեան, Սիրանոյշ Տաքէսեան, Սիրանոյշ Հոգոյեան, Մատլէն Ճանիկեան :

Մանչեսթր բաժինին չրջանաւարտները. Պարոնայք՝ Արիս Թ. Աւագեան, Գաբրիէլ Պէրպէրեան, Երուանդ Գասապեան, Հրանդ Ապօեան, Յարութիւն Հանէսեան, Պէրճ Բէքմէղեան, Տիրան Ոսկերիչեան :

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ Արամեան վարժարանին ընթացաւարտները. Օրիորդներ՝ Զ. Գալֆայեան, Ա. Զաքմալլեան, Թ. Մէլէքեան, Ս. Թորոսեան, Զ. Տէտէեան, Գ. Մէրճանեան, Զ. Շիրինեան, Մ. Խաչատուրեան, Մ. Պարոնեան, Վ. Մանասէրեան, Ն. Պուլուժեան, Ա. Տատրեան, Մ. Պլէրեան, Տ. Մատթէոսեան :

Պարոններ՝ Ն. Գալֆայեան, Վ. Պուլուժեան, Բ. Աւագեան, Ա. Զորթեան, Պ. Տէյրիմէնճեան, Ս. Տատրեան, Ե. Յարութիւնեան :

ԱՐՆԱՎՈՒՏ ԳԻՒՂԻ Ս. Թարգմանչայ Աղգ. վարժարանի չրջանաւարտներն են. Օրիորդք Ա. Միւսպեան, Ալիս Մարգարեան. Ա. Շիւքիւրեան, Մ. Հիւսեան, Լ. Պարոնայք Ա. Պօսուրեան, Ա. Գասապեան, Ա. Կարապետեան, Ա. Ճիլաճեան, Ա. Թումանճեան, Յար. Տէմիրճեան, Ն. Ղազարոսեան և Պ. Ա. Մարտիրոսեան :

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ՅՈՒՂԻՍ 14—20

- 14 Ն. Եղիսէ մարգարէ :
Լուսն Լս. Ժ. 4. ր. 22 :
15 Ուր. Պահ :
16 Շր. Երկոսասան Առաք. Է. Երեմիայի սանեհորդ Առաք. Ս. Պօղոս :
17 ԺԿԻՐ. Բարեկենդան Վարդապետի :
18 Բ. :
19 Գ. :
20 Դ. Պահ :

ՏՊԱԳՐ 3. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

— 24 —

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Անիկայ շատոնց ներած է քեզ, կամ թէ ըսեմ, երբէք չէ լարկացած քեզի դէմ : Անիկայ մինչև իսկ կուլար շատ անգամ, եղբայրը յիշելով : Շատ ժամանակէ ի վեր քեզի կը փնտռէ. վերջապէս նախախնամութիւնը քնացած տղուն և կողով մը ելակին միջոցաւ զքեզ կը մօտեցնէ եղբորդ, որ շատ հեռու չէ այստեղէն . . . :

ԱՂՔԱՏ. — Փա՛ռք Աստուծոյ, նորէն աշխարհ կուգամ : Ես կը նմանիմ այն մարդուն զոր ողջ ողջ թաղեր են, և որ, գերեզմանէն յուրս ելնելով, կը սկսի արեւուն պայծառ ճառագայթները վայելել : (Կը չոփի) : Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, չնորհակալ եմ որ ողորմեցար ինձ : (Ոսփի կ'ելնէ) : Ո՛ւր է եղբայրս. չիտակն ըսելով, հետը տեսնուելու կը վախճամ կոր : Ծունկերս պիտի ծալուին, երբ ինձ մօտենայ նա որուն այնչափ մեծ վիշտ պատճառեցի : Սակայն կ'ուզեմ տեսնել զինքը : Ո՛ւր է, ո՛ւր է :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Ահա՛ ինքը : Ես եմ եղբայրդ :

ԱՂՔԱՏ (հեռանալով) . — Ի՛նչպէս, դուք այն Վահրամի՞կն էք զոր ես հոս ձգեցի, այնքա՛ն անգթութեամբ :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Մի՛ կասկածիր, ես եմ եղբայրդ :

— 21 —

Շատ անգամ ինքզինքը կը կորսնցնէ և անտառին մէջ կը թափառի ստուերի մը պէս . . . : Նիւթ ջուրը խմեցիք, տուէք սափորը : Այս ջուրը պիտի տանիմ խեղճ ծերունիի մը, որ ինձ կը սպասէ և զոր ես կը սիրեմ հօրս պէս : Կրնայի անոր վրայօք երկար խօսիլ ձեզ հետ, բայց ժամանակ չունիմ և չեմ ուզեր պատմութիւններով ժամանակ կորսնցնել : Մնաք բարով :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ (գրպանէն քաղիլ հանելով) . — Կեցի՛ր . . . ա՛ռ պարգեւդ :

ՄԱՐԻԱՄ. — Ներեցէ՛ք, պարո՛ն. կարելի բա՛ն է, քիչ մը ջուրի համար դրա՞մ պիտի առնեմ : Միթէ կը կարծէք թէ ձեզի ջուր տուած ատենս՝ միտքս ձեզմէ վա՞րճք առնել էր : Ո՛չ, ես ողորմութիւն չեմ ուզեր : Կտոր մը հաց խընդրել, երբ մարդ կրնայ աշխատութեամբ ձեռք բերել զայն, դողնալ կը նշանակէ :

ՍԱՐԳՍԵԱՆ. — Այս գրամով զինի պիտի գնես այն ծերունիին համար զոր այնչափ կը սիրես : Դինին ուժ կուտայ անոր և կ'ուրախացնէ :

ՄԱՐԻԱՄ. — Ասիկայ կարելի չէ մերժել : Թո՛ղ Տէր Աստուած ձեր նուէրին փոխարէնը ձեզի հատուցանէ, քանի որ այսպէս բարի սիրտ ունիք : Մնաք բարով, պարոն : (Անապարտեմով կը հեռանայ) :